

Vetési rövid pattanóbogár - *Agriotes brevis* Candeze

www.elateridae.com

A bogár, amit a csapda fog

A 7-10 mm-es bogár, nevéhez illően, veszély esetén pattanva menekül. Hasonlóan a többi pattanóbogárhoz, hosszúkás testű, de kissé zömöknek tűnik. A nyakpajzs szélesebb, mint amilyen hosszú. Feje ívelt és pontozott, nyakpajzsa szintén pontozott, oldalszéle a hasoldalra hajtott, szárnyfedői kúposan végződnek. Az egyes pattanóbogár fajok elkülönítése nagy szakértelmet, valamint binokuláris mikroszkópot, de legalábbis jó kézinagyítót igényel.

Tápnövénye: kukorica, gabonafélék, napraforgó, cukorrépa, burgonya, pászitfüvek, valamint számos más növény, pl. paradicsom.

Kárképe: a bogarak a pászitfűfélék leveleivel ill. az ernyősvirágzatúak virágporával táplálkoznak. A fő kárt a lárva - a *drótféreg* – okozza: a talajban a cs írázó magvakat és a növények gyökereit eszi. A tünetek a megtámadott növényfajtól és a talajtípustól függően változatosak: pl. a hiányos kelés (kukorica), az átfúrt szikleveles, csírázó mag, a megrágott gyökér, a növény föld feletti részeinek sárgulása.

A vetési rövid pattanót az ország középső és keleti részein folytatott rendszeres feromoncsapdázások során nem sikerült befogni, annak ellenére, hogy más európai kísérleti helyeken a feromon igen hatásosnak bizonyult [1]. Emiatt valószínűnek tartjuk, hogy e faj jelentősége hazánkban eltörpül a réti (*A. sputator*), mezei (*A. ustulatus*), vetési (*A. lineatus*) és sziki pattanóbogár (*A. rufipalpis*) mellett. (Ezek mindegyikére kapható kártevő-specifikus csapda!) A feromoncsapdát zöltség- és szántóföldi kultúrákban a talaj szintjére helyezük ki. A csapdázás megkezdésének szokásos időpontja március vége.

A CSALOMON® csapda szelektivitása: a vetési rövid pattanóbogáron kívül csekély számban foghat réti pattanóbogarat. Más rovarfaj csak véletlenszerűen kerül a csapdába.

A CSALOMON® csapda vonzóképesége környezeti viszonyoktól függően 4-6 hét után lassan csökkenhet. Ezután a csalétket a biztonságos rajzáskövetés érdekében cserélje frissre!

www.narimol.it

www.inra.fr

www.unapa.it

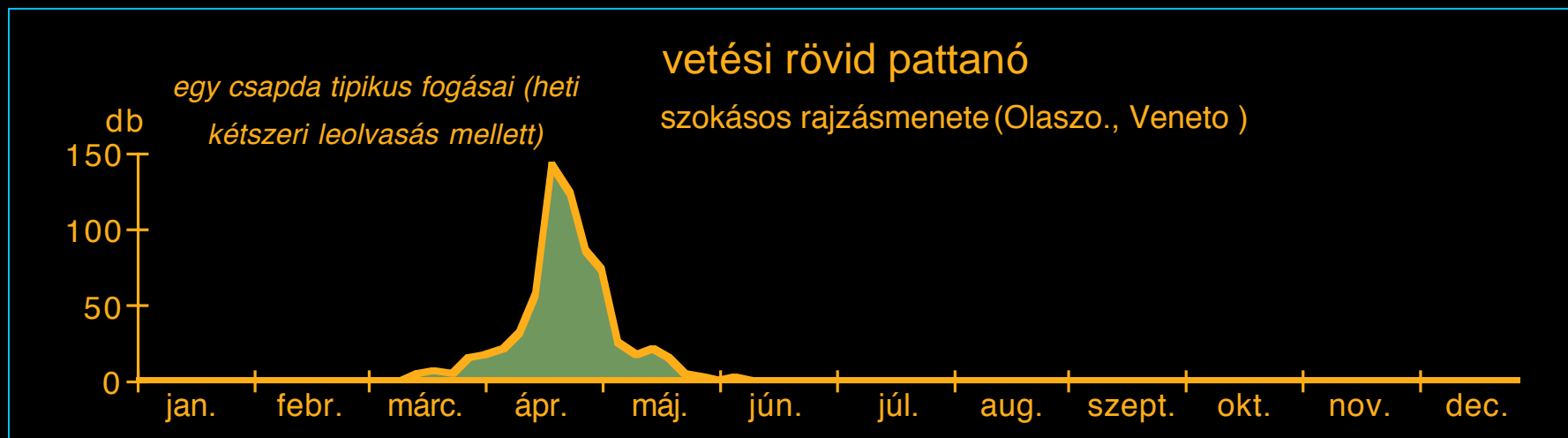
A lárva és kártétele, amit meg kell előzünk

A drótféreg elleni védekezés az előrejelzésen kell, hogy alapuljon.

A feromoncsapdák alkalmazása sokkal egyszerűbb és kevésbé munkaigényes, mint az eddig szokásosan alkalmazott módszereké; érzékenyen jelzik a kártevő megjelenését, így a fertőzési góccok könnyen behatárolhatók, majd felszámolhatók.

A vetési rövid pattanógár esetében a pontos mérések eredményei még nem elérhetőek, de a mezei pattanó (*A. ustulatus*) esetén az olaszországi tapasztalatok szerint: ha csapdáink csupán néhány bogarat fognak (fogás átlaga nem haladja meg évente a 200-250 példányt csapdánként), az adott területen a drótféreg kártétel nem valószínű[2]. Ennél magasabb fogások esetén drótféreg mintavételezések elvégzése szükséges, eszerint lehet a megfelelő védekezésről dönteni. A védekezés lehet részben a vetésváltás (pl. sűrű vetésű és így kevésbé érzékeny őszibúzával) vagy alternatív agrotechnikai módszerek (pl. ekével, tárcsával történő gyérités), de súlyosabb fertőzés esetén csak a talajfertőtlenítés segít [3, 4] .

[1] Tóth M., Furlan, L. Conference of IOBC/WPRS – WG Entomopathogens and Entomoparasitic Nematodes (Innsbruck, Austria, 11-13 October 2004) [2]Furlan, L. és mtsi, *ATTI Giorn.Fitopat.* 1:133-140, 1996; [3]Jermy T, Balázs K. (szerk.) *A növényvédelmi állattan kézikönyve.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990, [4] *Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok.* Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások; www.ontsz.hu/engedelyezes/nyitolap.html; WIN-PESZTI (www.relemi.hu)

A **Csalomon** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@julia-nki.hu> vagy <h2371tot@ella.hu>; internet: <www.julia-nki.hu/csalomon>

vetési rövid pattanób.
A. brevis

10 mm

A vetési rövid pattanóbogár
feromonjával csalétkezett csapdák által
fogott pattanóbogár fajok (1998-2004)
(Tóth & Furlan, 2005, IOBC/wprs Bull., 28:133-142;
Furlan & Tóth, 2007, IOBC/wprs Bull., 30:19-25 nyomán)

- *A. brevis*
- *A. sputator*
- *A. acuminatus*
- *A. proximus*
- fogás nélkül

Így néz ki, ha a

CSALOMON® Yf csapda megfogta!

Fotó: Tóth M.

© MTA NKI 2010